

Chhut-kok Chit-hāng Tâi-chì

Tân Lûi

June 17, 2020

Kì-liām Iáp Tâu-kì sin-seⁿ

紀念葉豆記先生

Ji-cháp-sì nî chêng, beh chhut-kok hit-nî ê joáh--lâng, góa àn Tâi-pak tng-khì Tâi-lâm, khi kā chhin-chiâⁿ pêng-iú saⁿ-sî. Chòe-âu hit-jit, khi khòaⁿ a-má ê bōng. Góa siūⁿ-tiòh a-má í-chêng siōng-ài chiah Kan-khó peh--a ê châng, só-í thàu-chá chiū-khì Siōng-tè-biō, beh khi bé-châng, thêh-khì khòaⁿ a-má ê bōng.

二十四年前, beh 出國 hit 年 ê 熟--人, 我按台北轉去台南, 去 kā 親戚朋友相辭. 最後 hit 日, 去看阿媽 ê 墓. 我想著阿媽以前上愛食甘苦伯--a ê 粽, 所以透早就去上帝廟, beh 去買粽, thêh 去看阿媽 ê 墓.

Khì-kàu Siōng-tè-biō, í-chêng lâu-jiát ê biō-kháu bô-pòⁿ-lâng. Biō ê mng-téng ũ siá: 'Tiong-kok chheng-liân hoán-kiōng kiù-kok-thoân hòk-bū-chām.' Góa jip-khì biō-lâi, khang-khang bô-pòⁿ-hāng, kan-na chit-chiah toh-á, nng-ê chhēng tiong-san-chng ê cha-pō-lâng chē tī-hia, kap chit-ê ná-chhiūⁿ khong-lòk-tūi ê boah ian-chi ê sió-chiá teh kóng-chhiò chiah-tāu-hū. Góa mng in, bē-chàng--ê tī-tó? In bô in--góa, soah pí toh-téng ê chheh beh hō góa khòaⁿ. Góa oat-khì biō āu-piah, chhōe-tiòh kò-biō ê a-chîⁿ tī-hia teh sàu-tè. A-chîⁿ sió-hák kap-góa kâng-pan, hām-góa siōng-hó. Pit-giáp liáu, I ê chhù--nih sà-chhih, bô-koh thak-chheh, chiah lâi kò-biō.

去到上帝廟, 以前鬧熱 ê 廟口無半人. 廟 ê 門頂吊一個新牌, 頂面有寫:「中國青年反共救國團服務站」。我入去廟內, 空空無半項, kan-na 一隻桌 á, 兩個穿中山裝 ê 查甫人坐 tī hia, kap 一個若像康樂隊 ê 抹胭脂 ê 小姐 teh 講笑食豆腐. 我問個, 賣粽--ê tī-tó? 個無應--我, soah 比桌頂 ê 冊 beh hō 我看. 我 oat 去廟後壁, chhōe-tiòh 顧廟 ê 阿錢 tī hia teh 掃地. 阿錢小學 kap 我同班, hām 我上好. 畢業了, 伊 ê 厝--裡散赤, 無 koh 讀冊, 才來顧廟.

I kóng téng-kò-goeh kéng-chhat tōa-liáh hit-jit, thau-chá chit-ê koán-khu--ê lâi biō--nih, kā tãi-ke kóng, kéng-chhat-kiòk sin kui-tēng, bē-sái tōa biō--nih pài-tàⁿ, kiò tãi-ke ài poaⁿ. Tãi-ke m̄-poaⁿ, kā-i chhoh-kàn-kiâu, Kan-khó-peh--a chhōa-thâu, “Sī lí poaⁿ iah-sī góa poaⁿ? Lí m̄-chiâⁿ gín-á, góa Tân-khó lâi Siōng-tè-biō bē-chàng ê sī, lí jiō-phè-á tō iáu-bōe ta! Góa poaⁿ? Poaⁿ chit-khōe lân-chiáu!” Tãi-ke lóng m̄ tín-tāng. Koán-khu--ê bô-hoat-tō, tng-khì chhōa giáh thui-á ê kéng-chhat lâi liáh-lâng. Ū chit-ê kéng-chhat beh lâi kng Kan-khó-peh--a ê chàng, I hong-hóe tòh--khí-lâi, chit-ki pīⁿ-taⁿ àn kéng-chhat thau-khak-téng kòng--lòh-khì. He kéng-chhat bô-siūⁿ-tiòh I ē chhut-chhiú, kòng chit-ê tōa thô-kha soan. A-hóe--a chit-tàⁿ chiūⁿ-chhài hō kéng-chhat chhia-tó, mā lâi tau-phah. Âu-lâi kéng-chhat lâng-chē, tãi-ke phah bē-iâⁿ, lóng hông liáh--khì, kan-na bē bí-ko ê A-châi seng-cháu, liáh bô-tiòh. Siōng-tè-biō hō kiù-kok-thoân chiām- liáu-âu, tãi-ke chiaⁿ sóa-khì Kong-hng-lō.

伊講頂個月警察大掠 hit 日, 透早一個管區--ê 來廟--裡, kā 大家講, 警察局新規定, bē 使 tōa 廟--裡排擔, 叫大家 ài 搬。大家 m̄ 搬, kā 伊 chhoh 幹 kiâu, 甘苦伯--a chhōa 頭: 「是你搬抑是我搬? 你 m̄ 成 gín-á, 我陳許來上帝廟賣粽 ê 時, 你尿 phè á 就 iáu 未 ta! 我搬? 搬一 khōe 爛鳥!」大家攏 m̄ 振動。管區 ê 無法度, 轉去 chhōa giáh 槌 á ê 警察來掠人。有一個警察 beh 來扛甘苦伯--a ê 粽, 伊烽火 tòh--起--來, 一枝扁擔按警察頭殼頂 kòng--落--去。He 警察無想著伊會出手, kòng 一下 tōa 土腳 soan。阿火--a 一擔醬菜 hō 警察 chhia 倒, mā 來 tau 拍。後來警察人 chē, 大家拍 bē 贏, 攏 hông 掠--去, kan-na 賣米糕 ê 阿財先走, 掠無著。上帝廟 hō 救國團佔了後, 大家才 sóa 去公園路。

2

Góa lī-khui Siōng-tè-biō, kiâⁿ khi Kong-hng-lō, lō-pīⁿ nng-pai chéng-chê koân-tōa ê iâm-sng-á chhiū tú-hó tōa-seⁿ, iâm-sng lak kah kui thô-kha. Góa iân-lō kiâⁿ, iân-lō phīⁿ iâm-sng-á ê bī, ē-kì-tit sè-hàn ê sī, siōng-siōng tī chia khioh iâm-sng lâi chiaⁿ.

我離開上帝廟, 行去公園路, 路邊兩排整齊高大 ê 鹽桑 á 樹 tú 好大生, 鹽桑落 kah kui 土腳。我沿路行, 沿路鼻鹽桑 á ê 味, 會記得細漢 ê 時, 常常 tī chia khioh 鹽桑來食。

Kiâⁿ bô-gōa-kú, khòaⁿ-tiòh Kan-khó-peh-a tī chit-châng tōa-chhiu-kha bē-chàng, seng-lí mā-sī hiah hó, I khòaⁿ-tiòh góa, kiò-góa chē. I ê cha-bó-kiáⁿ, miâ kiò A-chu, tī hia tau-kha-chhiú. A-chu tháu chit-liáp chàng, phâng-lâi góa bîn-chêng. Góa khòaⁿ bîn-chêng ê A-chu, cháp-chhit, peh hòe, I ê bák-chiu chhiūⁿ chin-chu ê bí-lē. I chiū-sī góa sóa loân-ài ê lâng, khng-tī sim-lâi, éng-oán bô kā I kóng-khí.

行無外久, 看 tiòh 甘苦伯--a tī 一叢大樹腳賣粽, 生理 mā 是 hiah 好。伊看著我, 叫我坐。伊 ê 查某 kiáⁿ, 名叫阿珠, tī hia tau 腳手。阿珠 tháu 一粒粽, 捧來我面前。我看面前 ê 阿珠, 十七、八歲, 伊 ê 目矙若像珍珠 ê 美麗。伊就是我所戀愛 ê 人, khng-tī 心內, 永遠無 kā 伊講起。

Góa khòaⁿ he chhài-chàng, iⁿ-iⁿ ê thô-tâu, kim-kim ê chùt-bí, téng-bīn chit-iân ơ-ơ ê tâu-iù-ko, pèh-pèh ê soàn-thâu, chheⁿ-chheⁿ ê iân-sui, kap chàng-háh ê bī, pò-tē ê bī lām-lām chò-chit-hóe, piàn-chó chit-chióng kóng bē-chhut--lâi ê phang-bī, che chiū-sī Kan-khó-peh--a chū i-ê a-kong thoân--lòh-lâi ê chàng tek-piát ê só-chāi. I ê a-kong chū Jit-pún sī-tāi tī Siōng-tè-biō bē-chàng, pún-lâi sèⁿ Khó, hō chit-ê sèⁿ Tân--ê chio, só-í kiò-chò Tân-khó. Āu-lâi kiò-liáu cháu-im, soah piàn-chó Kan-khó-peh.

我看 he 菜粽, 圓圓 ê 土豆, 金金 ê 糯米, 頂面一 iân 烏烏 ê 豆油膏, 白白 ê 蒜頭, 青青 ê 茼蒿, kap 粽 háh ê 味, 布袋 ê 味 lām-lām 作一伙, 變做一種講 bē 出--來 ê 芳味, 這就是甘苦伯--a 自伊 ê 阿公傳--落-來 ê 菜粽特別 ê 所在。伊 ê 阿公自日本時代 tī 上帝廟賣粽, 本來姓許, hō 一個姓陳 ê 招, 所以叫作陳許。後來叫了走音, soah 變作甘許伯。

3

Kòe chit-sī-á I khah-êng, chiah lâi kap góa kong-ōe, chai-iaⁿ góa beh chhut-kok, chin hoaⁿ-hí, I kóng, “Lín siàu-liân-lâng ū-ki-hōe chhut-kok siōng-hó... Thiaⁿ-kóng Bí-kok chin hó-giáh, lí khi khòaⁿ-māi, khòaⁿ in sī án-chóaⁿ hiah hó-giáh...”

過一時 á 伊 khah-êng, 才來 kap 我講話, 知影我 beh 出國, 真歡喜, 伊講:「恁少年人有機會出國上好... 聽講美國真好額, 你去看 māi, 看個是按怎 hiah 好額...」

Góa hit-sī tú-chiah tãi-hák pit-giáp, siūⁿ-kóng tãi-chì bat chin-chē, tō-kóng, “Bí-kok hó-giáh, sī in cheng-tī hó ê koan-hē.”

我 hit 時 tú-chiah 大學畢業, 想講代誌 bat 真 chē, 就講:「美國好額, 是個政治好 ê 關係。」

I thiaⁿ-liáu chhiò--chit-ē, “Ān-ne lí khi Bí-kok thak chit-ê cheng-tī phok-sū, tng-lâi chò chhī-tiúⁿ, khòaⁿ tãi-kè ē khah hó-giáh iah-bē?”

伊聽了笑--一-下, 「按呢你去美國讀一個政治博士, 轉來作市長, 看大家會 khah 好額抑 bē?」

Góa thiaⁿ-liáu sim-lāi ài-chhiò, m̄ng I téng lé-pài Siōng-tè-biō liáh-lâng ê tãi-chì. I hàìⁿ-thâu, theng-chit-ē m̄ng-góa, “Bí-kok kám-ū kiù-kok-thoân?” Góa chàng chiah-liáu, I bô-beh thèh-chīⁿ, i-kóng, “Lí Bí-kok tng--lâi, góa nā iáu-ū tī chia, chiah hêng góa tō-hó.” Koh thèh 3 liáp chàng hō góa tōa-khi khòaⁿ a-má ê bōng.

我聽了心內愛笑，問伊頂個月上帝廟掠人 ê 代誌。伊 hàuⁿ 頭，停--一下問我：「美國敢有救國團？」我粽食了，伊 m̄-thèh 錢，伊講：「你美國轉--來，我若猶有 tī-chia，才還我 tō 好。」Koh thèh 三粒粽 hō 我帶去看阿媽 ê 墓。

I iáu ē-kì-tit góa ê a-má siōng-ài chiáh i-ê châng, í-chêng múi chá-khí lóng ài khi bé i-ê chhài-châng. Âu-lâi a-má phòa-pēⁿ, chhù--nih ê lāng kóng I chiáh-iòh bē-sái chiáh chùt-bí, m̄ hō I chiáh-châng. I siōng-siōng thèh-chîⁿ kiò-góa khi bé-châng, châng tòa chheh-pau lâi-bīn thèh tng--lâi. Goán nng-lāng tī pāng-keng lâi, chit-lāng chit-liáp châng chiáh liáu-liáu. A-má nā chiáh châng tō hoaⁿ-hí, cheng-sîn tō hó--khí-lâi, ná-chhiūⁿ pēⁿ lóng bô--khi. Ū chit-jit, I kâ góa kóng, “Tông--a, a-má kòe-sin liáu, chò-kì ê jīt tak-hāng lóng-bián, kan-na che chhài-châng tō-hó.” kóng-liáu khí-ài-chhiò, kiò-góa chhùi chhit-chhit--leh chhut--khi.

伊猶會記得我 ê 阿媽上愛食伊 ê 粽，以前每早起攞愛去買伊 ê 菜粽。後來阿媽破病，厝--裡 ê 人講伊食藥 bē 使食糯米，m̄ hō 伊食粽。伊常常 thèh 錢叫我去買粽，藏 tòà 冊包內面 thèh 轉--來。阮兩人 tī 房間內，一人一粒菜粽食了了。阿媽若食粽 tā 歡喜，精神 tā 好--起-來，若像病攞無去。有一日，伊 kâ 我講：「榕--a，阿媽過身了，作忌 ê 日 tak 項攞免，kan-na che 菜粽 tō 好。」講了起愛笑，叫我嘴拭拭--leh 出--去。

4

Âu--lâi a-má kòe-sin liáu, góa khi Tâi-pak thak-chheh, chò-kì ê jīt iā hán-tit tng--lâi. Chhut-kok liáu-âu, chit-bák-nih kòe-khi 20 gōa-nî. M̄-kú tī gōa-kok sit-chāi bô ki-hōe chiah-tiòh chhiūⁿ Kan-khó--peh-a hit-khoán ê châng.

後--來阿媽過身了，我去台北讀書，作忌 ê 日也罕得轉--來。出國了後，一目 nih 過去二十外年。M̄-kú tī 外國實在無機會食著像甘苦伯--a hit 款 ê 粽。

Sì-nî-chêng góa tng-khi Tâi-oân, choan-kang khi Tâi-lâm khòaⁿ í-chêng ê kû-chhù. Ân hóe-chhia-thâu kiâⁿ-kàu Tâi-lâm pēⁿ-īⁿ, pēⁿ-īⁿ thâu-chêng hit-tiâu tōa-kau lóng-sī pùn-sò, chhàu-koⁿ-kohⁿ, kap jī-cháp-gōa nî-chêng sio-siāng. Lâi-kàu Kong-hng-lō chha chit-sut-á jīn bē chhut--lâi. Í-chêng nng-pâi koân-tōa chéng-chê ê iâm-sng-chhiū lóng chhò-bô--khi, lō-piⁿ lóng-sī koân-koân kê-kê ê chhù, lō-kháu góa siōng-ài-khi ê sió-sió ê chiòh-thâu khí ê tō-su-koán mā bô--khi, tī hit-ê só-chāi khí chit-keng chhit-lâu ê pah-hòe kong-si, lāng kap chia that kah móa-móa-sī, koh chhá koh chhàu, bô chhiūⁿ í-chêng ê chhiⁿ-lèk an-chêng, ná-chhiūⁿ tī kong-hng lâi-bīn.

四年前我轉去台灣，專工去台南看以前 ê 舊厝。按火車頭行到台南病院，病院頭前 hit 條大溝攞是糞埭，臭 koⁿ-koⁿ, kap 二十外年前相像。來到公園路，差一 sut á 認 bē

出--來。以前兩排 koân 大整齊 ê 鹽桑樹攏 chhò 無--去，路邊攏是 koân-koân 低低 ê 厝，路口我上愛去 ê 小小 ê 石頭起 ê 圖書館 mā 無--去，tī hit 個所在起一間七樓 ê 百貨公司，人 kap 車塞 kah 滿滿是，koh 吵 koh 臭，無像以前 ê 青綠安靜，若像 tī 公園內面。

Góa kiâⁿ-kòe Kong-hûg-lō, lâi-kàu Siōng-tè-biō, biō-lâi ū n̄g-ê lāng teh kiâⁿ-kî. Góa m̄g hit-ê chhēng té-khò ê toing-liân-lāng, kám-chai í-chēng hit-ê kòr-biō ê A-chîⁿ tī-tóe? I kóng I tō-sī! Góa kiaⁿ-chit-tiō, jīn-bē-chhut i tō-sī góa í-chēng ê tông-hāk, kap góa siōng-hó ê A-chîⁿ? Koh sán koh lâu, kóng-ōe bān-thun-thun, bô chit-sut-á goân-khì. M̄-kú i iáu-ē jīn-tit góa. Goán n̄g-lāng kìⁿ-bīn chin hoaⁿ-hí, i chhōa góa khi i ê chhù, tī Siōng-tè-biō āu-piah hāng-á-lâi. I kóng i í-keng chhōa-bó seⁿ-kiáⁿ, chòe-kīn sin-thé bô-hó, ū koaⁿ-pēⁿ. I kài-siāu i ê bō, goân-lâi tō-sī A-chu, Kan-khó-peh--a ê cha-bó-kiáⁿ, tō-sī góa sim-lâi ê lāng. I khòaⁿ--khí-lâi iáu chin bīn-sék, bák-chiu chhiūⁿ chin-chu ê bí-lē, jī-cháp-gōa-nī lóng bô-piàn.

我行過公園路，來到上帝廟，廟內有兩個人 teh 行棋。我問 hit 個穿短褲 ê 中年人，敢知以前 hit 個顧廟 ê 阿錢 tī-tóe？伊講伊就是！我驚一 tiō，認 bē 出伊就是我以前 ê 同學，kap 我上好 ê 阿錢？Koh sán koh 老，講話慢吞吞，無一 sut á 元氣。M̄-kú 伊猶會認得我。阮兩人見面真歡喜，伊 chhōa 我去伊 ê 厝，tī 上帝廟後壁巷 á 內。伊講伊已經娶某生 kiáⁿ，最近身體無好，有肝病。伊介紹伊 ê 某，原來就是阿珠，甘苦伯--a ê 查某 kiáⁿ，就是我心內 ê 人。伊看--起--來猶真面熟，目睷像珍珠 ê 美麗，二十外年攏無變。

5

Goán saⁿ-ê-lāng chē-tī hit-keng sió-sió ê iân-phiáⁿ-chhù lâi-bīn, kóng-khí góa chhut-kok í-chēng ê tãi-chì. A-chu iáu-ē kì-tit, góa bé-chàng chhàn-tò chheh lâi-bīn, góa m̄g I iáu-ū teh bē-chàng--bô? I kóng I ê lâu-pē kòe-sin liáu, tō bô koh bē-chàng iā bô sim-chēng khi pák-chàng. Chiah kóng-khí Kan-khó-peh--a ê tãi-chì. Góa chhut-kok liáu-āu bô-lōa-kú, ū-lāng hong-siaⁿ, kóng Jī-jī-pat sū-kiáⁿ ê sī, Thng Tek-chiong sin-seⁿ tī Chioh-siōng kong-hûg hō lāng chhèng-sat, khi ká Thng Tek-chiong siu-si--ê tō-sī Siōng-tè-biō bē-chàng ê Kan-khó-peh--a. Góa ē kì-tit hit-sí Thng Tek-chiong sin-seⁿ hō lāng chhèng-sat liáu, I ê sin-si tàn-tī Chioh-siōng kong-hûg, saⁿ-mī saⁿ-jit bô-lāng káⁿ-khì siu-tâi. Ūi-tiòh chit-hāng hong-siaⁿ, keng-chhat piān-i siōng-siōng lâi Kan-khó-peh--a chhù--nih lo-so, m̄g-tang m̄g-sai. Kòe bô-gōa-kú, ū chit-jit i tī Kong-hûg lō-kháu hō chit-chiah cháp-lián tōa-khah-chhia tông-sí, teh-sí tī hit-chàng iām-sng-chhiū ê thau-chēng, i ê chhài-chàng iā kah chit-si-kè.

阮三個人坐 tī hit 間小小 ê 鉛 phiáⁿ 厝內面，講起我出國以前 ê 代誌。阿珠猶會記--得，我買粽藏 tòà 冊內面，我問伊猶有 teh 賣粽--無？伊講伊 ê 老父過身了，就無 koh 賣粽，也無心情去 pák 粽。才講起甘苦伯--a ê 代誌。我出國了後無 lōa 久，有人風聲，講二二八事件 ê 時，湯德章先生 tī 石像公園 hō 人槍殺，去 ká 湯德章收屍--ê tō

是上帝廟賣粽 ê 甘苦伯--a。我會記得 hit 時湯德章先生 hō 人槍殺了，伊 ê 身屍 tàn tī 石像公園，三暝三日無人敢去收 t̄ai。為著這項風聲，警察便衣常常來甘苦伯--a 厝--裡 lo-so，問東問西。過無外久，有一日伊 tī 公園路口 hō 一隻十輪大卡車撞死，teh 死 tī hit 叢鹽桑樹 ê 頭前，伊 ê 菜粽 iā kah 一四界。

Góa thiaⁿ-liáu chin sit-bōng, iā chin kan-khó, kā in n̄ng-lâng saⁿ-sī. Khiàm Kan-khó-peh--a ê chíⁿ, siūⁿ-beh hêng A-chu, I m̄ siu. Keh-tng-jit, A-chiⁿ lâi chhōe góa, chhiū--nih kōaⁿ chit-kōaⁿ-chàng. I kóng A-chu chai-iaⁿ góa ài chiah in lâu-pē ê chàng, chhut-kok bô-tàng chiah, tek-piát chò chit-kōaⁿ beh hō góa thêh--khì. Góa thêh-tiòh hia-ê chàng, phīⁿ-tiòh Kan-khó-peh--a ê chàng-bī, sim-chêng kap hit-kōaⁿ chàng pēⁿ-tāng, Góa ê kò-hiong jī-cháp gōa nī āu iū-goân án-ne gēng-chiap góa, chia-ê chhiūⁿ A-chiⁿ chit-khoán phok-sit ê kan-khó-lâng... , hit-ê m̄-chai gōa-kú bô sim-chêng pāk-chàng ê A-chu,... . Góa chit-chhiū thêh-chàng, chit-lō liáu-liáu-á kiâⁿ, kiâⁿ-kòe Khai-goân-sī, kiâⁿ-chhut Lâm-m̄ng gōa, ... , chin-h̄ng chiah lâi-kàu I ê bōng-tē.

我聽了真失望，也真艱苦，kā 個兩人相辭。欠甘苦伯--a ê 錢想 beh 還阿珠，伊 m̄ 收。隔轉日，阿錢來 chhōe 我，手--裡 kōaⁿ 一 kōaⁿ 粽。伊講阿珠知影我愛食伊老父 ê 粽，出國無 tàng 食，特別作一 kōaⁿ beh hō 我 thêh--去。我 thêh 著 hia ê 粽，鼻著甘苦伯--a ê 粽味，心情 kap hit kōaⁿ 粽平重。我 ê 故鄉二十外年後猶原按呢迎接我，chia ê 像阿錢這欸樸實 ê 艱苦人... , hit 個 m̄ 知外久無心情 pāk 粽 ê 阿珠，... 。我一手 thêh 粽，一路 liáu-liáu-á 行，行過開元寺，行出南門外，... , 真遠 chiah 來到伊 ê 墓地。

6

Hit-chūn tú-hó sī toing-tàu, jīt-thâu tng-iām, góa chhōe-tiòh I ê bōng, tī chit-châng tōa-châng giòk-lân-chhiū ê piⁿ--a. Góa kā hia-ê chàng khng-tiàm Kan-khó-peh--a ê bōng-chêng, chē tōa chhiū-té, phīⁿ-tiòh tng khui ê giòk-lân-hoe. He chin-kú bô phīⁿ--tiòh ê giòk-lân-hoe ê phang-bī, chit-sī kā góa chhut-kok í-lâi, it-tit siàu-liām ê kò-hiong ê chit-kóa t̄ai-chì, lóng tōa-tng-lâi góa ê bīn-chêng. Góa ná-chhiūⁿ koh khòⁿ-tiòh kòe-sin--khì ê a-má, khòⁿ-tiòh kong-h̄ng lō-piⁿ koân-tōa ê iām-sng-chhiū, kap sim-ài ê sió-sió tô-su-koán, kap bē-chàng ê lâu a-peh... , chiah chai-iaⁿ che lóng-sī T̄ai-oân téng-chit-t̄ai, kòe-khì ê lāng kap b̄t, in ê hoaⁿ-hí kap kan-khó, in ê hó-chhù kap pháiⁿ-chhù, lóng-sī kòe--khì-a. Sui-jian sī án-ne, m̄-kú kap lán chit-t̄ai ê T̄ai-oân-lāng iā-sī hun bē khui, in-ūi in téng-chit-t̄ai ê lāng kòe--khì liáu-āu, iū-koh kā in pó-siú ê T̄ai-oân ê jīn-chêng kap lék-sú kau hō ē-chit-t̄ai khi hū-chek.

Hit 陣 tú 好是中晝，日頭當炎，我 chhōe 著伊 ê 墓，tī 一叢大叢玉蘭樹 ê 邊--a。我 kā hia ê 粽 khng tōa 甘苦伯--a ê 墓前，坐 tōa 樹底，鼻著當開 ê 玉蘭花。He 真久無鼻--著 ê 玉蘭花 ê 香味，一時 kā 我出國以來，一直數念 ê 故鄉 ê 一寡代誌，攏帶轉來我 ê 面前。我若像 koh 看著過身--去 ê 阿媽，看著公園路邊 koân 大 ê 鹽桑樹，kap 心愛 ê 小

小圖書館，kap 賣粽 ê 老阿伯...，才知影 che 攏是台灣頂一代，過去 ê 人 kap 物，個 ê 歡喜 kap 艱苦，個 ê 好處 kap pháiⁿ 處，攏是過--去-a。雖然是按呢，m̄-kú kap 咱這代 ê 台灣人也是分 bē 開，因為個 頂一代 ê 人過--去了後，又 koh kā 個 保守 ê 台灣 ê 人情 kap 歷史交 hō 下一代去負責。

Āu-lâi góa tī chit-ê chin lân-tit ê ki-hōe tiong, tit-tio̍h chit-kóa chu-liâu. Chiah chai-iaⁿ Jī-jī-pat sū-kiāⁿ ê sī, ūi Thng Tek-chiong sin-seⁿ khioh sin-si--ê, pēng m̄-sī Siōng-tè-biō bē-chàng ê Kan-khó-pe, sī Tâi-lâm Tōa-tō kong-biō ê biō-kong, miā chò Iáp Tâu-kì ê lâu sin-seⁿ. I hit-nî nî-kí tãi-khai ū peh-cháp-hòe chó-iū. Chit-ê chu-liâu sī Iáp Tâu-kì sin-seⁿ ê chit-ūi āu-tâi tit-chiap kā góa kóng--ê. Khó-sioh I pēng m̄-chai Iáp--sin-seⁿ ūi chit-ūi Thng Tek-chiong sin-seⁿ an-chòng ê só-chāi.

後來我 tī 一個真難得 ê 機會中，得著一寡資料。才知影二二八事件 ê 時，為湯德章先生拾身屍--ê，並 m̄ 是上帝廟賣粽 ê 甘苦伯，是台南大道公廟 ê 廟公，名作葉豆記 ê 老先生。伊 hit 年年紀大概有八十歲左右。這個資料是葉豆記先生 ê 一位後代直接 kā 我講--ê，可惜伊並 m̄ 知葉--先-生為這位湯德章先生安葬 ê 所在。

Só-i góa kā kò-hiong Tâi-lâm ê chit-kiāⁿ kò-sū chéng-lí khí--lâi, chit-hong-bīn sī iōng-sim lâi kì-liām Iáp Tâu-kì sin-seⁿ ê chit-hāng su-chek, chit-hong-bīn sī kā chit-ê chu-liâu chò chit-ê kong-khai-sèng ê kì-lòk kap kau-tâi. Bô-tek-khak thòk-chiá toing-kan hék-chiá ū-lâng chai-iaⁿ, Tâi-lâm-chhi tī Jī-jī-pat sū-kiāⁿ tiong hi-seng ê Thng Tek-chiong sin-seⁿ an-chòng ê só-chāi.

所以我 kā 故鄉台南 ê 這件故事整理起--來，一方面是用心來紀念葉豆記先生 ê 這項事蹟，一方面是 kā 這個資料作一個公開性 ê 記錄 kap 交代。無 tek 確讀者中間或者有人知影，台南市 tī 二二八事件中犧牲 ê 湯德章先生安葬 ê 所在。